

nechalo (zejména u melioračních podniků) udržování jednotlivých tratí díla bývalým družstevníkům, t. j. vlastníkům dotyčných pozemků.

Zůstane-li však družstvo i po dokončení stavby v činnosti, aby dílo své udržovalo, rozvrhnou se náklady udržovací dle původního příspěvkového klíče, dle kterého byl hrazen náklad zařizovací, ač není vyloučeno, aby valná hromada usnesla se na klíči jiném, pouze pro hrazení nákladů udržovacích platném.

„Aby zabezpečeny byly do budoucna stavby, provedené za finanční podpory státní i zemské v dobrém stavu, jest povinností vodního družstva založiti t. zv. udržovací fond, t. j. uložiti u Zemské banky anebo výjimečně u jiného peněžního ústavu sirotčí jistotu poskytujícího potřebný peníz v takové výši, by jeho výnos stačil k provedení řádných udržovacích prací každého roku.

Náklad na zřízení udržovacího fondu jest subvencován zpravidla v téže výši jako náklad stavební. S výnosem udržovacího fondu smí disponovati vodní družstvo jen za souhlasu zemědělské rady (v zastoupení subvenčních úřadů) a smí se ho použiti jen k nákladům udržovacím.

Nestačí-li výnos fondu k provedení udržovacích prací (následkem živelních pohrom a p.), může k úhradě nákladu použito býti i podstaty fondu až do 40% téže, ovšem po předchozím svolení subvenčních úřadů a zcela výjimečně i nad tuto mez. V případě takového použití podstaty fondu jest udržovací fond bez průtahu opět doplniti na původní výši, k čemuž se opět povolují podpory subvenční týmiž procentualními částkami jako při jeho původním utvoření“.⁴⁾

§ 68. Obec jako člen družstva.

Jsou-li obce a osady mezi společníky, bude to záležitostí obecní, kterák příspěvek podle §§ 66. a 67. na obec neb osadu vycházející opatří.

Bylo již dříve řečeno, že členem družstva vodního může se státi i obec, resp. osada, která vůči ostatním družstevníkům nezaujímá v družstvu žádného privilegovaného postavení, ný-

⁴⁾ Z „Návodu k zakládání a provádění melioračních podniků“, vydaného Ústředním sborem zemědělské rady pro Čechy r. 1924.

brž požívá práv a má povinnosti stejné, jako kterýkoli fyzický člen vodního družstva. Obec neb osada může přistoupiti dobrovolně k tvořícímu se vodnímu družstvu, pro kterýžto přístup potřeba jest ovšem usnesení obecního zastupitelstva, event. též schválení okresní správní komise, aneb může býti za podmínek § 54. rozhodnutím vodoprávního úřadu donucena, aby ohledně svých objektů (jak polností, tak zejména cest a jiného veřejného statku) do vodního družstva přistoupila, je-li zjištěno, že družstevní podnik za patrně užitečný uznaný nelze příhodně provésti bez rozšíření jeho na objekty obecní. Může se samozřejmě jednati jak o družstva meliorační (zavodňovací a odvodňovací), tak zejména o družstva ochranná a regulační.

Pro určení klíče příspěvkového, pokud jedná se o pozemky produktivní, nebude pro zařadění pozemků těch do té neb oné bonitní, resp. nebezpečenské třídy obtíž, naproti tomu těžko bude lze stanoviti peněžitou hodnotu objektů veřejnému užívání věnovaných. Zde bude třeba působiti k docílení dohody všech zájemníků a v záporném případě bude nutno, aby vodoprávní úřad hodnotu samozřejmě jen aproximativně po uvážení a srovnání všech okolností a po vyslechnutí znalců v řízení kontradiktorním určil.

Hrazení likvidních příspěvků družstevních jest záležitostí obecní (osadní.) Příspěvky ty zaplacené budou tudíž z jmění obecního a nestačí-li toto, bude tato obecní potřeba hrazena přirážkami obecními.¹⁾ Neplní-li obec svých závazků, není vyloučena nucená přirážka dle minister. nařízení z 29. dubna 1864 č. 3563.

§ 69. Zapravení členských příspěvků.

Zadrželé a nedoplatené příspěvky k společným zřízením na vysušování a zvlažování půdy, pak k stavbám ochranným a upravovacím vybírají se k žádosti společenstva, jež dlužníků shovívání hodných co možná šetřiti má,¹⁾ donucovacími prostředky politickými.

¹⁾ Srov. Budw. 3305 A ai 1905.

¹⁾ Moravský a slezský zákon nemají věty: „jež dlužníků shovívání hodných co možná šetřiti má“.